

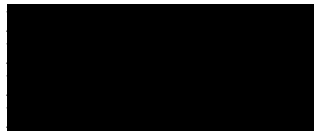

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego
DKO-WOKO.053.12.2025.MB

Warszawa, 21 lipca 2025 r.

Pan

Szanowny Panie,
odpowiadając na petycję dotyczącą zniesienia opłat za edukację przedszkolną powyżej 5 godzin dziennie, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo oświatowe, wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat¹. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne, a obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat². Przepisy oświatowe określają również że, przedszkolem publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, **nie krótszym niż 5 godzin dziennie**³. Z całkowitego zwolnienia z opłaty korzystają dzieci odbywające roczne przygotowanie przedszkolne jako sześciolatki, a więc od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko skończyło 6 lat⁴ oraz starsze dzieci kontynuujące wychowanie przedszkolne z powodu odroczenia⁵.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁶, rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym nieodpłatny wymiar zajęć, który gmina określa w wymiarze **co najmniej 5 godzin dziennie**. Przepis ten jednoznacznie definiuje, że rada gminy posiada kompetencje i uprawnienia do określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym a także czasu i wymiaru nieodpłatnych zajęć, o ile zostanie spełniony warunek zawarty w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe⁷. Oznacza to, że wymiar nieodpłatnych zajęć w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej może przekroczyć 5 godzin dziennie. Jednocześnie organ prowadzący publiczne przedszkole, szkołę podstawową z oddziałami przedszkolnymi lub inną formę wychowania przedszkolnego może zwolnić rodziców w całości lub w części z opłat za korzystanie z

¹ art. 31 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024r., poz.737 z późn. zm.);

² art. 31 ust. 4 i 5 ww. ustawy;

³ art. 13 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy;

⁴ art. 31 ust. 4 i 5 ww. ustawy;

⁵ art. 36 ust. 7 i art. 38 ust. 5 ww. ustawy;

⁶ Dz.U. z 2025 r., poz. 439;

⁷ Dz.U. z 2024r., poz.737 z późn. zm.;

wychowania przedszkolnego poza czasem przeznaczonym na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę, na warunkach określonych przez radę gminy w uchwale⁸. Zapewnienie finansowania realizacji, wynikających z przepisów prawa, zadań przedszkola lub szkoły, należy do kompetencji organu prowadzącego daną jednostkę systemu oświaty, w przypadku przedszkoli należy ono do gminy. Gmina jest zobowiązana do prowadzenia przedszkoli zgodnie z zasadami przyjętymi w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zaś środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁹. Sposób finansowania zadań oświatowych jest powiązany ze swobodą jednostek samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki oświatowej na swoim terenie. Samorządy kierują się własnymi kryteriami podziału środków budżetowych na poszczególne placówki, w szczególności mogą uwzględnić lokalne uwarunkowania i specyfikę poszczególnych placówek a także potrzeby społeczności lokalnej. Samorządy terytorialne, prowadząc placówki, działają w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, w tym finansową. W każdym samorządzie faktyczne skutki realizacji zadań oświatowych są efektem samodzielnego stosowania przepisów.

Ponadto należy podkreślić, że jednym z głównych zamierzeń Ministerstwa Edukacji Narodowej jest zwiększenie dostępności wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku od 3. roku życia do rozpoczęcia edukacji szkolnej. Należy jednak pamiętać, że zakładanie i prowadzenie przedszkoli jest zadaniem własnym obowiązkowym gmin. W ramach kwoty potrzeb oświatowych na 2025 rok na dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym naliczone zostały środki w wysokości ok. 14 mld zł (bez uwzględnienia wag z tytułu niepełnosprawności). W kwocie tej naliczono ok 2,8 mld zł z tytułu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Kwota na jedno dziecko w wychowaniu przedszkolnym w 2025 roku wynosi ok. 9 tys. zł (naliczona w ramach potrzeb oświatowych), a w 2023 r. kwota ta wynosiła ok. 3,5 tys. zł (naliczona w ramach subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej). Oznacza to, że kwota naliczanych środków na dziecko w wychowaniu przedszkolnym wzrosła w 2025 roku w porównaniu do 2023 roku o ok. 5,5 tys. zł, tj. o 161%.

Odnosząc się do proponowanych przez Pana zmian przepisów oświatowych dotyczących wprowadzenia pełnej bezpłatności edukacji przedszkolnej we wszystkich godzinach funkcjonowania placówek publicznych pragnę wskazać, że w obecnym stanie prawnym istnieje możliwość podjęcia przez radę gminy uchwały określającej wymiar nieodpłatnych zajęć w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, który może przekroczyć 5 godzin dziennie. Jednocześnie należy wspomnieć, że znowelizowana ustawa z 1 października 2024r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024r. poz. 1572 z późn. zm.) zapewniła gminom zwiększone środki na realizację potrzeb edukacyjnych m.in. wychowania przedszkolnego na terenie gminy.

Z poważaniem

Tomasz Głowacki
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

⁸ art. 52 ust. 2 i 9 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2025 r., poz. 439 z późn.zm.);

⁹ art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2025 r., poz. 439 z późn.zm.).